

הכנסת

מוסקנות

הוועדה המיוחדת לזכויות הילד בעקבות החלטה על דיון מהיר

ח' בשבט התשע"ו
18 בינואר 2016

הכנסת העשרים
מושב שני

בנושא :

תוצאותיו של דו"ח המועצה לשלום הילד – מצבם של הילדים

של חברי הכנסת:

רויטל סויד ומוטי יוגב

נשיאות הכנסת החליטה בישיבתה ביום ט"ז בטבת התשע"ו (28 בדצמבר 2015) להעביר לוועדה המיוחדת לזכויות הילד את הצעותיהם של חברי הכנסת רויטל סויד ומוטי יוגב בנדון.

ביום ח' בשבט התשע"ו (18 בינואר 2016) התכנסה הוועדה לדיון בראשות ח"כ ד"ר יפעת שאשא ביטון, יושבת-ראש הוועדה.

הוועדה שמעה כי: בישראל חיים היום כ-2,740,000 ילדים; בכל שנה נולדים כ-176,000 ילדים ומספר הילדים הכפיל את עצמו במהלך 44 השנים האחרונות, עם זאת, המשאבים שנועדו לחינוך, לטיפול ולמתן שירותים לילדים – לא גדלו באותו היחס.

לוועדה נמסר כי כל ילד שלישי נמצא מתחת לקו העוני (כ-850,000 ילדים). לשירותי הרווחה מוכרים כ-500,000 ילדים – זהו גידול של 52% ב-15 השנים האחרונות.

מימון שירותי הרווחה ברשויות המקומיות נעשה כך שהמדינה מממנת 75% מעלות הטיפול והרשות המקומית 25% מעלותו (צימוד/מצינג), וברשויות חלשות שאינן מממנות טיפולים נדרשים, הילד אינו מקבל גם את חלקיות התשלום מהמדינה.

1.5% מכלל תלמידי ז'י"ב נשרו ממערך החינוך במעבר משנת הלימודים תשע"ד לתשע"ה. לכאורה, אחוז הנשירה בירידה, אך ההסבר לנתונים הוא שיש מעט קב"סים (קצין ביקור סדיר) – מה שגורם לתת דיווח. כיום קיימים ברשויות המקומיות 60 תקנים של קב"סים שאינם מאויישים.

בקרב האוכלוסייה בפזורה הבדואית בדרום, שיעור הנשירה מבית הספר גבוה, והיא מתחילה כבר בבית הספר היסודי. הסיבה לכך בריחוק הגיאוגרפי בין מקום המגורים לגני הילדים: ילדים לא נשלחים לגן ומגיעים לבית הספר עם פערים שקשה לגשר עליהם בכיתות ג'–ד'. נציגת משרד החינוך מסרה לוועדה כי ועדה של המשרד, הבוחנת את מצב החינוך בקרב האוכלוסייה הבדואית (תכנית האתגרים), תגיש המלצות ליישום כבר בספטמבר 2016.

מספר הדיווחים על ילדים נפגעי התעללות נמצא בעלייה מתמדת. חלק מהעלייה במספרים מוסברת בעלייה במודעות ובחוקי הדיווח וחלק בעלייה אובייקטיבית במספר הנפגעים. חלק מהפגיעות מתרחשות באינטרנט.

הוועדה שמעה כי כמחצית מבני הנוער בגילאי 17–12 גולשים ברשת האינטרנט 4 שעות ביום ויותר. 91% מחוברים לפייסבוק. 90% משתמשים בווטסאפ. לרוב הילדים מגיל 9 יש טלפון חכם. עוד שמעה הוועדה כי אתמול החליטה הממשלה על הקמת מערך למניעת אלימות ופשיעה נגד ילדים ובני נוער ברשת (מערך מאו"ר). המערך יתווה את המדיניות הלאומית בנושא ויקדם חקיקה נדרשת. עוד יזום המערך כפתור דיווח, באמצעותו תשלח תלונה לגבי תכנים פוגעניים, מהמשתמש שנפגע ישירות למשטרה, ללא צורך בהגעה לתחנת משטרה.

לוועדה נמסר כי מתוך 350,000 ילדים בסיכון – רק אחוז מזערי הוצא מהבית - 10,000 ילדים, כאשר 70% מהם בפנימיות ו-20% במשפחות אומנה.

בשנת 2014 פנו כ-600,000 ילדים לחדרי מיון בעיקר בשעות הערב – לילה. ההסבר הוא בהעדר פעילות במרפאות הקהילה בשעות אלו. כ-205,000 ילדים הגיעו לחדרי מיון בשל תאונות והיפגעות – רובם בתאונות בית וחצר, שניתן למנוע בקלות. לעומת זאת, שיעור ההיפגעות בתאונות דרכים נמצא בירידה מתמדת, כמו גם שיעור תמותת תינוקות.

לוועדה דווח כי יש ירידה בולטת ועקבית בשיעור הילדים החשודים בביצוע עבירות, עם זאת יש עליה בשיעור מעצרים של קטינים.

הוועדה שמעה כי בכל שנה נולדים בישראל כ-1,000 ילדים בני פליטים וחסרי אשרת שהייה, שהם בעצם ילדים ללא כל מעמד חוקי.

להלן מסקנות הוועדה

הוועדה מודה למועצה הלאומית לשלום הילד על עבודתה ועל איסוף הנתונים וקיבוצם לשנתון סטטיסטי, המהווה כלי עבודה חשוב.

1. הוועדה עסקה בחודשים האחרונים בנושאים החשובים שעלו בדו"ח והתמקדה בבטיחות בכלל ובאינטרנט בפרט וכן בנושא הפגיעה וההתעללות בילדים. הוועדה תמשיך לפעול לקידום בטיחות ילדים ומניעת הפגיעה וההתעללות בהם.
2. הוועדה קוראת למשרד הפנים למצוא פתרון ולהסדיר את מעמדם של הילדים העולים הנמצאים במעמד תייר.
3. הוועדה מברכת את משרד החינוך על הקמת הוועדה העוסקת בתכנית האתגרים בחינוך למגזר הבדואי ומבקשת להתעדכן על התקדמות עבודתה לקראת שנה"ל הקרובה.
4. הוועדה תקיים דיון בנושא אפליקציות לזיהוי תכנים פוגעניים באינטרנט, ותזמין את נציגי מערך מאו"ר.
5. הוועדה תקיים דיון בנושא השתתפות הרשויות המקומיות במימון שירותי הרווחה (מציינג/צימוד) לילדים ונוער בסיכון.

המסקנות הונחו על שולחן הכנסת ביום:
י בשבט התשע"ו
20 בינואר 2016